

Максим ЗЛОКОВИЋ

Душан Костић:

ИМПРЕСИЈЕ ВИБЕЊА ХЕРЦЕГ-НОВОГ

Удружење умјетника Херцег-Нови, као прву књигу своје издавачке дјелатности, издало је запажену серију путописа херцегновског краја, из пера нашег познатог пјесника Душана Костића.

Овај надахнуто лирски циклус путописа о Твртковом граду спада у најљепше и најинтересантније ствари написане о Херцег-Новом и његовој околини. Костић је имао слуха да чује оне нијеме тишине поподневних љетњих жега или урнебесну ломљаву помахниталих зимских валова о хридине. Он је осјетио сву љепоту и преливе разнобојних бохора миомирисног цвијећа на сунцу. У његовим ушима већ годинама одзывања ехо наше приморске пјесме, што се љети разлијеже обалама. Он је са пасионираном љубављу сликара упио сву игру одсјаја са пучине и љепоту грозасто расцвјеталих мимоза.

Годинама овај наш пјесник носи у себи оно чудно ткиво саткано од љепоте пејзажа, хармоније и милозвучности приче и пјесме овога нашега жала, складности архитектуре капетанских палаца, стародревних цркава, нијемог одзива историје, што мјестимично еруптивно искаче из заборава, складности и питомости нашега рибара и сељака. Затим неколико топлих, присних и људских стихова, слика и сјећања на Бепа Бенковића, правника и сликара, борца и револуционара, симпатичног пријатеља из Ђачких дана. Све је то нашло мјеста и одзива у души пјесниковој. Зато он каже: „... лутам, не стајем под густим сјенкама дрвећа, кроз љубичаст пожар глицинија, одлазим у траве, у вртове, пијан помало од свега. Плијене ме звоници, тмурни, витки изнад чувених и смирених затона, изнад зеленила и кровова.“ Мноштво дивних упоређења, описа који понекад прелазе у хиперболу, свједочанство су пјесниковог саживљавања са овим крајем и његовим људима. Херцегновски крај је у њему пробудио радозналог истраживача љепоте, мириса, хармоније и боја. „Прими ме шума храстова, маслинова, ловорова. Поздравиши ме копља кипариса и

борови. У њох у дубоки мир, издвојен од свега око, кроющих празним двориштем манастирским. Савина. Манастир Савина . . .

Пролазећи херцегновском ривијером, поред „мора, које се као ријека увукло“ до под саме зелене брегове и брежуљке, који се као валови настављају један на други, одвајајући се од Радоштака, Бјелотине и Орјена. Костић је те преливе зеленила, шарених боја и хармоније осјетио, доживио и вјерно нам саопшио. Он, раздраган са пјесничким одушевљењем кличе: „пред нама је сребрнаста пјена многобројних маслина; читави вртови наранџи, бадеми разбехарени љубичасто; жути гроздови мимоза; палме, чемпреси и смокве; борови и еукалиптуси, биберово дрво, магнолије, датуле, и какво све не егзотично биље, које у већини само ту код нас успијева и само ту избори живот у сукобу са нашом климом.“

Сијасет малих бродица направљених руком „Старог капетана“ са тачношћу и солидном минициозношћу која задивљује као је шкриња пуна удушене љубавних писама одушевила је пјесника. Он је у Баoshiћу видио проживљену једну младост, остављену по морима и океанима. Заокупљен мислима о старом капетану и његовом дјелу стигао је на Каменаре. „Ово малено насеље опомене на драгуљ, као што је и Љубишу опоменуло; и оно има душу као и сва бокељска мјеста на дохвату плаве немирне воде: сањари о далеким морима и другује у ћутању са свијетом док гледа у гладна обнажена брда.“

Оваје, у галерији академског сликара Мата Бурановића, видио је мноштво слика, скица, графика и осталих умјетничких предмета. То су дјела Мата Бурановића и његовог оца Шпира, обојица сликари из Каменара, те остали украсни предмети које су стари капетани из Бурановића куће доносили из свијета. Над умјетничким платнима Боке, овде у „Галерији на Веригама“, пјесник је осјетио још једном оне титраје љепоте које носи у својој души.

Књига путописа или „Импресије“ је једна незамењива лектрира за све оне који хоће да пјеснички доживе Херцег-Нови и његову околину. Овај град цвијећа и сунца, пјесме и снова у којему живе и стварају многи наши умјетници и књижевници не може се друкчије ни доживјети.

Костићева Виђења Херцег-Новог обогатила су нашу приморску белетристику још једном значајном збирком путописа, а литературу о Твртковом граду још једном запаженом књигом. Књига Импресије добила је Октобарску награду града Херцег-Новога.

Наши реномирани сликар, карикатурист и путописац, Зуко Џумхур, зналачки је и са много инвентивности илустровао ову књигу.

